

Z á p i s

z 31. zasedání Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Datum a místo zasedání:

Dne 30. září 2011, v budově Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, od 9.30 hod. do 13.00 hod.

Přítomni:

Dle připojené prezenční listiny.

- Pověření k zastupování na 31. zasedání Rady, na základě čl. 5 Statutu Rady, předali zástupci ministerstev zdravotnictví, vnitra, školství, obrany a pro místní rozvoj, SÚJB, ČSÚ a ČBÚ.

Jednání zahájil předseda Rady – ministr práce a sociálních věcí Dr. Ing. Jaromír Drábek.

Dr. Ing. Jaromír Drábek v úvodu:

- představil ředitele odboru služeb trhu práce MPSV, pod kterého spadá oddělení bezpečnosti práce – JUDr. Jiřího Vaňáska;
- informoval, že na jednání byl přizván JUDr. František Vlasák z oddělení nemocenského a úrazového pojištění MPSV pro případné dotazy k připravované novele zákona č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců,
- navrhl za ověřovatele zápisu z 31. zasedání Rady Ing. Jaromíra Šedivce a Roberta Křepinského. Rada vyslovila s tímto návrhem souhlas;
- vyzval přítomné k předložení návrhů na změny nebo doplnění programu 31. zasedání Rady. Bc. Libuše Bělohávková navrhla předřadit projednávání bodu 3 před bodem 2. Návrh byl odsouhlasen. Jiné návrhy nebyly předloženy a program byl schválen.

Program zasedání:

1. Kontrola zápisu a úkolů z minulého zasedání Rady.
2. Zprávy o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci, o stavu bezpečnosti v hornictví a o kontrolní činnosti odborových organizací nad stavem BOZP za rok 2010.
3. Kontrola plnění úkolů „Národního akčního programu BOZP na období 2011 – 2012“.
4. Informace o činnosti Stálých výborů Rady (popřípadě činnosti pracovních skupin).
5. Informace zástupců orgánů veřejné správy a dalších institucí v Radě o legislativní a jiné činnosti v oblasti BOZP (v rámci MPSV, MZd, MŠMT, MD, MPO, MŽP, MO, MV, MMR, MZe, ČBÚ a SÚJB).
6. Různé.

K jednotlivým bodům pořadu jednání

1. Kontrola zápisu a úkolů z minulého zasedání Rady

Dr. Ing. Jaromír Drábek vyzval členy Rady k připomínkám k zápisu z 30. zasedání Rady a k plnění jednotlivých úkolů. Členové Rady připomínky neměli.

Závěr: Rada bere zápis z 30. zasedání na vědomí.

2. Zprávy o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci, o stavu bezpečnosti v hornictví a o kontrolní činnosti odborových organizací v oblasti BOZP za rok 2010

K písemné prezentaci MZd k činnosti orgánů ochrany zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci za rok 2010, rozeslané v podkladech členům Rady, vystoupila MUDr. Anežka Sixtová.

Na dotaz Roberta Křepinského, zda vznik nemocí z povolání u prací zařazených v 1. či 2. kategorii je důsledkem chybného zařazení těchto prací, odpověděla MUDr. Sixtová, že mnohdy jde např. o choroby infekční a o choroby alergického původu, jejichž vznik nemusí přímo souviset s vykonávanou prací. V případech, kdy v důsledku dlouhodobého jednostranného zatěžování při práci zařazené ve 2. kategorii vzniká nemoc z povolání, se prokáže ve většině těchto případů, na základě dodatečně provedených měření, že tyto práce byly špatně zařazené.

K písemné zprávě o stavu bezpečnosti v hornictví za rok 2010, rozeslané v podkladech členům Rady, připravil ČBÚ pro zasedání Rady prezentaci. S prezentací vystoupil z pověření předsedy ČBÚ Ing. Radim Mžyk.

S prezentací Odborového svazu pracovníků zemědělství a výživy – ASO ČR, vystoupil člen Rady Ing. Jaromír Šedivec a s prezentací ČMKOS vystoupil člen Rady Mgr. Miroslav Kosina, který poukázal na to, že se rozšiřuje školení zaměstnanců o BOZP formou e-learningu. Jde o to, aby školení BOZP nebylo formální, bylo zaměřeno na konkrétní pracoviště a ověření znalostí zaměstnanců bylo prokazatelné, což tato forma školení často nesplňuje.

Robert Křepinský informoval, že Stálý výbor Rady pro legislativu (č. 2) projednal zprávy kontrolních a dozorových orgánů na svém posledním zasedání. Kriticky se vyslovil zejména ke snižování finančních prostředků určených na kontrolní a dozorovou činnost v oblasti BOZP.

Závěr: Rada bere na vědomí zprávy za rok 2010 o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci, o stavu bezpečnosti v hornictví a o kontrolní činnosti odborových organizací v oblasti BOZP.

3. Kontrola plnění úkolů „Národního akčního programu BOZP na období 2011 – 2012“

Bc. Libuše Bělohlávková podala podrobnou informaci o současném stavu plnění jednotlivých opatření NAP BOZP na období 2011 – 2012. Podrobně se zabývala návrhem novely zákona č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, z května 2011, která, jak uvedla, nezohledňuje připomínky Pracovní skupiny Rady

vlády pro BOZP, předložené jak v písemné formě, tak opakovaně uplatňované na společných jednáních se zástupci MPSV. Prezentovala stanovisko Pracovní skupiny Rady vlády a Stálého výboru č. 4, že předložený návrh novely zákona č. 266/2006 Sb. nespĺňuje v zásadních otázkách princip funkčního systému úrazového pojištění. Zejména uvedla nesouhlas se zrušením diferencovanosti pojistného podle míry rizika činnosti zaměstnavatele, se snížením pojistného a tím i příjmu do systému úrazového pojištění o cca 2,1 mil. ročně, nesouhlas se zrušením motivačních opatření bonus/malus, výrazným snížením dávek pro zaměstnance s poškozením zdraví z práce a se zrušením Rady úrazového pojištění, jako záruky odborné garance v oblasti prevence a rehabilitace a celkové transparentnosti systému úrazového pojištění. V této souvislosti informovala o návrhu vzneseném na jednání tripartity – vyjmout úrazové pojištění z jednotného inkasního místa.

Dále se zabývala stavem přípravy návrhu zákona o koordinované rehabilitaci, který by měl mít přímou vazbu na rehabilitaci osob s poškozením zdraví z práce v systému úrazového pojištění (k plnění opatření č. 14), a uvedla základní důvody, pro které byl poslední návrh věcného záměru zákona poradou vedení MPSV vrácen k dopracování.

Ocenila Radě předloženou analýzu BOZP ve stavebnictví. Vzhledem k celkovému rozsahu problémů BOZP ve stavebnictví, které je třeba řešit, navrhla ustavit pracovní skupinu, která by analýzu dopracovala ve smyslu opatření č. 7 NAP BOZP na období 2011- 2012.

Informovala Radu o prohlášení Společnosti pracovního lékařství o přerušení spolupráce s MZd. Společnost pracovního lékařství není spokojena s právní úpravou pracovnělékařských služeb (opatření č. 8 NAP BOZP na období 2011 – 2012) a s tím, že MZd nepřihlédlo k jejím stanoviskům.

Ke kontrole plnění opatření NAP BOZP na období 2011 – 2012 Bc. Libuše Bělohlávková konstatovala, že nespĺněna zůstávají opatření 3, 4 a 5, která se týkají úrazového pojištění a s ním souvisejícího financování výzkumu, prevence a rehabilitace v oblasti BOZP. Zejména zdůraznila nezbytnost zachování a podpory specializovaného výzkumu a vývoje v oblasti BOZP.

V celkovém hodnocení vyslovila zklamání nad nenaplněnými prioritami a cíli Národní politiky BOZP, které se opakovaně promítají do prioritních opatření národních akčních programů BOZP na jednotlivá období, avšak zůstávají nadále nespĺněna. V tomto směru považuje dosavadní práci Rady vlády a jejích pracovních orgánů za „marně vynaložené úsilí“.

Dr. Ing. Jaromír Drábek v reakci na vystoupení Bc. Libuše Bělohlávkové uvedl, že návrh novely zákona o úrazovém pojištění není ještě dopracován. Zdůvodnil, proč novela vypouští administrativně náročný bonus – malus a výši platby podle rizikovitosti odvětví. Systém úrazového pojištění má být co nejjednodušší, co nejtransparentnější a co nejvíce motivující ke správnému přístupu k BOZP. Text novely bude hotov v nejbližších týdnech a bude dán k dispozici pro odbornou diskusi.

Návrh věcného záměru zákona o koordinované rehabilitaci nebyl zatím schválen, protože vytváří další administrativní orgány a je potřeba dořešit problémy v kompetenční oblasti. Bude se na něm dále pracovat.

O vyjádření k analýze BOZP ve stavebnictví předseda Rady požádal JUDr. Pavla Dvořáka.

JUDr. Pavel Dvořák informoval o podkladech a výstupech úkolu VaV, ze kterého analýza BOZP ve stavebnictví vychází. Informoval o požadavcích, které by měli koordinátoři splňovat. To, že analýza řeší zejména problematiku koordinátora BOZP na staveništi zdůvodnil tím, že analýza je chápána jako podklad k diskusi o tom, jak zlepšit situaci BOZP ve stavebnictví lepší organizací práce, cestou koordinátora.

Místopředseda Rady Jaroslav Zavadil připomněl, kolik času odborníci Rady věnovali problematice úrazového pojištění a výsledek tomu, podle něj, neodpovídá. Bonus – malus je správný systém, jde jen o jeho nastavení. Využít by se měly rakouské zkušenosti. Připomínky odborníků Rady nejsou dostatečně zohledňovány. Položil proto otázku, zda má Rada vlády pro BOZP pro vládu význam.

Předseda Rady Dr. Ing. Jaromír Drábek zdůraznil, že by se neměla zpochybňovat činnost Rady a pracovních týmů v celém kontextu jenom proto, že se diskutuje nad problémy. Rada vlády pro BOZP je důležitou platformou pro vládu. Prioritou je vyřešení financování prevence v oblasti BOZP. Nový zákon o úrazovém pojištění s financováním prevence počítá. Je nutné řešit efektivní využití těchto prostředků.

Jaroslav Zavadil nezpochybňuje činnost Rady, která udělala spoustu práce, ale zpochybňuje využití výsledků její činnosti, třeba i na MPSV. Dr. Ing. Jaromír Drábek to tak nevnímá. Pro něj jsou výstupy z jednání Rady a jejich orgánů důležitými podklady.

PhDr. Lidmila Kleinová, CSc. připomněla, že Pracovní skupina připravila dokument s různými variantami řešení úrazového pojištění. Na pracovní schůzce ale zástupci MPSV práci pracovní skupiny zpochybnili s tím, že její návrhy není možné využít.

Jaroslav Bek vidí problém v tom, že se návrhem novely zákona o úrazovém pojištění zásadně mění odpovědnost zaměstnavatele za pracovní úrazovost.

JUDr. František Vlasák v reakci na vystoupení Jaroslava Beka upozornil na ustanovení v § 61 a § 61a zákona o úrazovém pojištění o odpovědnosti zaměstnavatele za stav BOZP.

Bc. Libuši Bělohlávková vyslovila nesouhlas s tím, že se prostředky za úrazové pojištění budou odvádět do jednoho inkasního místa a zaměstnavatel ani nebude vědět, že platí za úrazové pojištění a že nějaké úrazové pojištění je. V návrhu novely zákona se sice počítá s prostředky na prevenci, ale náklady na rehabilitaci zohledněny nejsou.

Dr. Ing. Jaromír Drábek uvedl, že není správné směřovat výběr pojistného s další procedurou. Jde o techniku společného výběru. Společný výběr je technika naprosto správná. Pojistné z úrazového pojištění je ale určeno na jiný účel. Zákon o úrazovém pojištění je neúčinný, ale platný. Jestli je potřeba opravit chyby, měly by se opravit. Až bude novela připravena, bude prostor k jejímu prodiskutování. Pracovníci MPSV by měli naslouchat připomínkám odborníků. Příští zasedání Rady bude počátkem prosince, kdy bude ještě možné o novele jednat. Do vlády by měl být návrh novely zákona o úrazovém pojištění předložen na konci tohoto roku.

MUDr. Anežka Sixtová vysvětlila stanovisko MZd ke sporu se Společností pracovního lékařství. Vyzvala, aby se Společnost pracovního lékařství podílela na plnění opatření č. 9 NAP BOZP na období 2011 – 2012: „Dopracovat standardy

pro poskytování základních pracovně lékařských služeb a navrhnout kritéria pro jejich hodnocení". Požádala v této otázce o spolupráci předsedkyni Stálého výboru č. 4, kde je Společnost pracovního lékařství zastoupena.

Ing. František Hrobský uvedl, že se v současném období zásadně mění koncepce státu v oblastech dopravy, sociálních věcí, zdravotnictví. Zdůraznil, že BOZP je apolitická disciplína. V současné době jí chybí ale základní koncepce. Nezáleží na tom, kdo bude zajišťovat úrazové pojištění, jde ale o to, jak efektivně bude pracovat. Zatím nejsme připraveni finanční prostředky z úrazového pojištění využít. Vyzval ty, co projevili zklamání, aby pokračovali v práci.

Dr. Ing. Jaromír Drábek je přesvědčen o možnosti zlepšování stavu financování v oblasti BOZP. Využít přebytky z marží zdravotních pojišťoven na prevenci v současné době možné není. Musí být připraven systém budoucího financování prevence a dlouhodobé rehabilitace. Je několik týdnů na to, aby toto bylo správně formulováno do novely zákona. Na přípravu takového systému je jeden rok.

Závěr:

Rada

- bere na vědomí informace o plnění jednotlivých opatření Národního akčního programu BOZP na období 2011 – 2012,
- vyzývá Pracovní skupinu Rady vlády, aby dále pokračovala v součinnosti při přípravě systému úrazového pojištění.

4. Informace o činnosti stálých výborů Rady (popřípadě činnosti pracovních skupin)

PhDr. Lidmila Kleinová, CSc., informovala, že Stálý výbor č. 3 pro vzdělávání a výzkum, který mezi 30. a 31. zasedáním Rady nejednal, plánuje své zasedání v nejbližší době.

Mgr. Lumír Zezulka informoval, že ani Stálý výbor pro technickou bezpečnost (č. 1) nezasedal a jeho jednání, které by se mělo uskutečnit začátkem listopadu 2011, bude zaměřeno na problematiku vyhrazených technických zařízení a koordinace BOZP ve stavebnictví.

JUDr. Pavel Dvořák uvedl, že se v současné době vytváří na MPSV zadání pro novou právní úpravu vztahující se k vyhrazeným technickým zařízením s tím, že do 15. října by měly být vyhotoveny teze. Jakmile bude zadání konkrétnější, bude předloženo SV č. 1 k informaci a k zahájení dalších prací. Řešení v této oblasti by měla hledat skupina odborníků na tripartitní bázi.

Ing. František Hrobský připomněl, že byl v minulosti zpracován, podle jeho názoru, velmi dobrý návrh věcného záměru zákona o VTZ, který byl předložen vládě, a mělo by se pokračovat tam, kde se skončilo. Souhlasí s vytvořením skupiny odborníků, ale ta by neměla být veliká. Výsledkem by měl být technický dokument a neměl by se v něm projevovat vliv různých zájmových skupin.

Mgr. Ing. Rudolf Hahn upřesnil, že ze strany náměstka ministra práce a sociálních věcí Mgr. Karla Machotky bylo vysloveno několik postupových termínů, vyjadřujících vůli pokračovat v legislativní úpravě VTZ. Nebylo řečeno, že se bude začínat znovu. Neznamená to tedy, že by se nemělo pokračovat tam, kde se skončilo. K materiálu, který tady je, musí někdo zaujmout stanovisko.

Jaroslav Zavadil informoval, že 24. 10. 2011 bude zasedat pracovní tým BOZP tripartity a že problematika VTZ bude zařazena do programu tohoto jednání.

Doc. MUDr. Pavel Urban, CSc., místopředseda Stálého výboru č. 4, informoval Radu o zasedáních tohoto výboru a o návrhu složení Pracovní skupiny pro aktualizaci seznamu nemocí z povolání, která bude působit při Stálém výboru pro sociální a zdravotní problematiku (SV č. 4). Informoval, že za členy Pracovní skupiny jsou navrhováni: za MZd – Prof. MUDr. Daniela Pelclová, CSc. a doc. MUDr. Jiří Chaloupka, CSc., za MPSV – MUDr. Bc. Rostislav Čevela a MUDr. Alena Váňová, za zaměstnance - Milan Těšínský a Zbyněk Moravec, za zaměstnavatele – Alena Kubínková, a požádal o jejich schválení. Rada návrh schválila. Do Pracovní skupiny zbývá ještě doplnit jednoho zástupce zaměstnavatelů. K dodání návrhu se přihlásil člen Rady JUDr. Pavel Novák.

Robert Křepinský informoval o jednání Stálého výboru pro legislativu (SV č. 2). Příští zasedání tohoto výboru, v prosinci 2011, bude zaměřeno, ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství, na základní teze nutné úpravy nařízení vlády č. 28/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru.

Závěr:

Rada

- bere na vědomí přednesené informace;
- schvaluje složení Pracovní skupiny pro aktualizaci seznamu nemocí z povolání podle předloženého návrhu;
- očekává, že legislativní práce v oblastech vyhrazených technických zařízeních budou pokračovat tam, kde byly v minulosti přerušeny.

5. Informace zástupců orgánů veřejné správy a dalších institucí v Radě o legislativní a jiné činnosti v oblasti BOZP (v rámci MPSV, MZD, MŠMT, MD, MPO, MZP, MO, MV, MMR, ČBÚ a SÚJB)

MUDr. Anežka Sixtová informovala, že nová vyhláška, která by měla nahradit stávající vyhlášku MZd č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, ... bude vydána v 1. čtvrtletí 2012.

Závěr:

Rada bere informace MUDr. Anežky Sixtové na vědomí.

6. Různé

- Ing. Jan Romaněnko doporučil, aby se při přípravě „Kulatého stolu 2011“ pro držitele akreditací na ověřování odborné způsobilosti fyzických osob v oblasti BOZP podle zákona č. 309/2006 Sb., organizovaného MPSV, v programu počítalo s tím, že by osoby odborně způsobilé v prevenci rizik měly mít i znalosti z problematiky BOZ dětí žáků a studentů.

K úrovni odborně způsobilých osob v prevenci rizik se kriticky vyjadřoval Jaroslav Bek, který kritizoval i to, že k zákonu č. 309/2006 Sb., nebylo dosud vydáno v něm předpokládané nařízení vlády.

Mgr. Miroslav Kosina podpořil názory Ing. Romaněnka a Jaroslava Beka.

PhDr. Lidmile Kleinové, CSc., se nelíbí termín „odborně způsobilá osoba v prevenci rizik“, který zohledňuje jen část pracovních povinností této osoby, která ale zajišťuje úkoly v celé oblasti BOZP, kde prevence rizik tvoří jen její část. Navíc je tento pojem pro zahraniční partnery nesrozumitelný. Zvýšit odbornou úroveň odborníků v prevenci rizik by měly dílčí kvalifikace podle zákona č. 179/2006 Sb.

JUDr. Pavel Dvořák připomněl působnost České školní inspekce v oblasti BOZ dětí, žáků a studentů. Pokud jde o působnost odborně způsobilých osob v prevenci rizik, je otázka, do jaké míry mají tyto osoby řešit zdravotnickou problematiku a problematiku spadající do působnosti orgánů hygieny.

MUDr. Anežka Sixtová uvedla, že lékař, který poskytuje pracovní lékařské služby, by měl mít v otázkách zdravotní problematiky nezastupitelnou roli.

JUDr. Pavel Dvořák informoval v reakci na příspěvek PhDr. Lidmily Kleinové, CSc., že oddělení bezpečnosti práce MPSV má zástupce ve dvou sektorových radách zřízených v souvislosti se zákonem č. 179/2006 Sb.

Ing. František Hrobský doporučil zvážit při vzdělávání i možnost, se kterou se setkal v zahraničí, kdy odborníci s úplným středoškolským nebo univerzitním odborným vzděláním si toto studium doplňují postgraduálním studiem BOZP a následně působí jako odborníci na BOZP v oboru, který studovali. Ve Francii je pracovní lékařství samostatnou studijní disciplínou a absolventi tohoto studia tam mají vysokou pracovní prestiž.

- Problematikou výzkumu a vývoje v oblasti BOZP se zabýval RNDr. Stanislav Malý, PhD. Informoval o jednání, které měli zástupci VÚBP, v.v.i. s ministrem práce a sociálních věcí o problematice výzkumu a vývoje v oblasti BOZP, o budoucnosti této instituce, o problémech které způsobují ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., při předávání statistických údajů z oblasti BOZP Výzkumnému ústavu bezpečnosti práce, v.v.i., a o tom že VÚBP, v.v.i. hledá další možnosti svého uplatnění, např. ve spolupráci se zdravotními pojišťovkami, Úřady městských částí a zaznamenává ve své činnosti určitý posun.

Ing. František Hrobský připomněl výzkum prováděný ve VÚBP, v.v.i., pro jaderné elektrárny v oblasti spolehlivosti lidského činitele. V současné době máme u pracovních úrazů s trvalými následky dvě výrazné skupiny – skupinu začátečníků a skupinu rutinérů. A tady vidí Ing. Hrobský možnost působení VÚBP, v.v.i. při pomoci podnikům v realizaci preventivních opatření. Činnosti by neměly být zúženy.

Jaroslava Zavadila znepokojuje termín posunu činnosti. Kontinuita by se neměla přerušovat a činnosti by neměly být zúženy.

I Jaroslav Bek podpořil VÚBP, v.v.i. a stejně jako Ing Hrobský je přesvědčen o potřebě financování části činnosti VÚBP, v.v.i., z úrazového pojištění.

Závěr:

Rada bere informace na vědomí.

32. zasedání Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci se uskuteční v pátek 9. prosince 2011.

Zapsali:

Ing. Petr Mráz

Ing. Emil Florián

Mráz
Florián

Ověřili:

Ing. Jaromír Šedivec

Robert Křepinský

J. Drábek
.....
Dr. Ing. Jaromír Drábek
ministr práce a sociálních věcí ČR
a předseda Rady vlády pro BOZP